

ТӨЛКО

Дъахталларга аналлах
танаары

ҮОЛ ОБО УДЬУОРДАНЫН, НЫЫС ОБО НЭСКИЛЛЭНИН!

Сахалар ахсан артуу
изи олус айылчылар. Манын
куйнажа-манжыга
оңустарбина олордохпушту-
на, оторуулук чөнүүлөбөт
да нерүүнчилгүүт. Хас
оройонун изийлини; ахсан
төөнөөх албак кыргыз-
тарбыт, уолаттарбыт сир-
дээзи аналларын тодор-
боюн, аца-найын даңызжа
сылдышлары? Калин
изимдө сорох сирдәрдөн иштэ-
проблемада дээс болдомто
ууруулсан сыйаллаах-сөрүк-
таах улэ тэрүүллөр буулган
эрөр.

Бийнээс, Алаадарга, ба-
ланчынын эмэс сочко
бардэ суюх ага. Олохтоот
ортога оскуола историк
учуутала Веря Гурьевна
Оконешникова бу болуп
руоска олус «майдыр»
кини, майдын тугуу эр-
терийбит, эдирдэрбитеңгөр
тутунаан эмэ комолеспүт
ини дээс тэллаах бу-
лааччы. Од санасын
биир түгүнгүү коллегалы-
рыгар билээрбитеңгөр
басылтуу. Уера истиббите-
ра уошина туюхтан саба-
лаан узаличири субале-
ниттер. Идеены олохтоох
Сабыт энэш ишэ хабан
ыланы ошебүт. Тарзин
улээ комолеспүтүнүн
барбыт. Ити курдук
Алаадарга «Айынты» ку-
луп тэрүүлбите.

Куулуп мангайга тум-
сүүтүн ынтынга улахан
нын түбүүрбүтүк ынтар-
сири баломиздин, сцен-
арий суруйуу, атын оро-

йуоншары, изийназатри
кытта славын олохтоо
бүн, анкеталары толорто-
руу, транспорты наистин.
Болдьөөр барыт балын
буолбута.

Культура дыэстин фо-
нетыгар сэргэлэр туро-
руулдуултара, сазмалар
ынаммыттара, көмүлүүн
инох умайбыта. Алгас-
ычт уот оттон, сый таа-
рая, кийи-сүнү төрдө
буулдууну алдаабыт. Ыал-
дыттары: сахалым сиэри
тутунаан көрсүбүттөр. Од
кыниттэн оствуул тута
олорон чайдаабиттара,
араас конкурстары ылы-
пыттара, быната, биди-
нии саядаламыт. Көрсү-
бүт маасасай чааныгар
тишүү, арас көрдөөх
нардаах соонуулар тэ-
риллэнэр, эдирдэр бойз-
байзларын кытта дээ дын-
ицехтийн билсаллэртэйр
тодос үсүктийлбите. Аи-
кеталар туспа хоско уу-
руулдуултара, олору ним
интирийнгээнт биир-
биир кириян билсебит.
Дээ изинчи Магэ-Ханга-
лас Хорообуттала. Тэ-
нүүлүүттэй, байзбайт оро-
юумут кыниттэн. Тө-
лөөтөн барыт 6 мел. 100-чык
ычкат түмсээ көрсүбүт.
бойз-байзтэйн кытта билен-
байт.

Ити көрсүбүттүү ба-
рыта 4-тэ ынтыннаа.
Куулуп эдирдэр хөлбөнүү-
ларын сахалым сизри-
тууи тутунаан ынтынга
эмэс камалох.

«Айынты» сыйнайба-
дары да ынтыннаар.

Эдирдэрбитеңгөр удууору
салтыр уол олохтоон
исит изекиллих нынс
олорон тера-нэто ыал
буолак ныргийэллэр тө-
нөөхөн уоруулваах буолуу!

Александра
ШЕЛОМОВА,
дъахтар козиттельин
председателя

Кылааннахха сэттээл-
бах олохтоо ыал түмсээ
хардарын комодосунан,
өлөнөн олорорго бынаа
рыннылар. Сүрүнзоччи-
нии бие оюн А. Д.
Барашковын таллыар
Барашковтар—Анна Дми-
триевна уошина Иван Ин-
нокентьевич нынсан торту-
тус бу дойду дэсно, ни-
кизи сүнүү шигитин по-
териннана.

Бу сэттээ ыал олохтоо
барык араа-бараа тэгээл-
саахтар, төрөлүүттэр эмээ-
тэгээ баалын улаает дьюн.
Түмсүү сийининг төрлий-
бите, од эжтэн балач-
ча улэ ынтыннаар.

Хас субуота ахсаны ныр-
гыттары мунынан 7 оюн
дохж (ныратаа-бираа) ийн
Елизавета Николаевна
Инсен аны астырга уа-
ратор. Оюлорун биригэ
түмсэн сыйнайттар, «Кор-
деех стартары» ынныт-
тар, оюзор дьюнурдарын
оюн элбах түбүү-сады-

сийнайттарынга түнүүлүү
ыалынниттар. Оюн би оюн
Аленфонт Николаеви
Демьянов иншир-
саадылар, оюлору мас-
терскойга мунынан уна-
нага уоротар Кудум тут-
тар би күнүүрлөр албах олох-
тоо дын жаргындар. «Ал
ут» түкүүзэрэе концерт
турорбут оюлорун уошина
байзларини быстапкан-
тын торибите. Куунунаа
түнүүлүүлар набордари
табуреткалары, курдыха-
ри, дъахтар изиргэлийн
о. д. а. атыылан 2000
солик кильгүүммит.

— Гастролдуу, атын
сиргэ мүлсүн көрө барын-
хынын барабабыт да
транспорт суюх. Бийнээс
сбербанк филиалда суюх
эмиш албах түбүү-сады-

Татьяна КАРПОВА.

БЫЙЫТ— ЭПИЗЭТТИЙБИТ

Дыааныла-садка сыл-
дьыбат оюлорого пособие
төлөөнүхтээчин түнүүнан
Саха Республиктин Прези-
дентин ыйында тахсы-
быта. Биниги обобут дет-
садка сылдьан ишэн тох-
тообута эрээри, пособие
кинихээ төлөмийт. Оро-
йон дыаалтотын дъах-
таллары кытта үзээ от-
делыттай ыйыншыллар ах-
сыннытвааыны хийн-
үйэ төлөөн олоробут, би-
лигин сый бастыны кварты-
лагар бериллихтаах
пособиелары төлүүт
дээн эпизитэрэ. Пособие
хайдаах ыйыншылларын тө-
лөөрүүн сийнлийн бийн-
аргын кордөөбүт.

А. ИВАНОВА.

Эпизиттийр оройон
дыаалтотын дъахталлары
кытта үзээ отдельни фон-
датынан олохтоо дъах-
таллар түнэрбүт бийдээ-
мэстэртэйр олодуран би-
риллэр, ийнэргэ сбер-
банка барыт счетчылгар
көнөрүллэр

— Саха Республиктин
Президент М. Е. Нико-
лаев 1992 сый күлүн тут-
тар 5 күнүүнүн 90 №-

даахында ыйында-садка сий-
дьыбат оюлорого пособие
төлөөнүхтээчин түнүүнан
Саха Республиктин Прези-
дентин ыйында тахсы-
быта. Биниги обобут дет-
садка сылдьан ишэн тох-
тообута эрээри, пособие
кинихээ төлөмийт. Оро-
йон дыаалтотын дъах-
таллары кытта үзээ от-
делыттай ыйыншыллар ах-
сыннытвааыны хийн-
үйэ төлөөн олоробут, би-
лигин сый бастыны кварты-
лагар бериллихтаах
пособиелары төлүүт
дээн эпизитэрэ. Пособие
хайдаах ыйыншылларын тө-
лөөрүүн сийнлийн бийн-
аргын кордөөбүт.

Төлөүр дъахталлары
кытта үзээ отдельни фон-
датынан олохтоо дъах-
таллар түнэрбүт бийдээ-
мэстэртэйр олодуран би-
риллэр, ийнэргэ сбер-
банка барыт счетчылгар
көнөрүллэр

Пособиены бийнээгээ
маник түгээнэр учут
такаллар. Бастакынан
ийнээн сайбальынчын,
исийнчын, төрөлүүттэр
хамнастарын түнүүнан ыс-
нэраанка, үсүүнүн, оло-
доро 3-4 эбээр 5 са-
таах буулдуухтахар (ол
оюлор төрөлүүнээр тү-
нүүнан сибидээтилий-
нүүнүүлэхтэй). Эбиг толь-
буруу биарни түнүүнан бы-
наарынын олохтоо. Сэ-
бийт кыра сийнээш ын-
наадын эре сокончайын
аавыллар.

Эбиг төлөөнүүнээр ква-
тальынан ононбууллаллар.
Бу ичүнэргэ, од эбээр
ишийн 1 күнүүгээр
дири, олохтоо дыаалта-
лар төвээ сийлдүүлбүт до-
кумууннаар хөмүйн
муус устардааны уоши-
шам ыйдааны пособиены
төлөөнүүнээр бийдээмс око-
руухтахар.

Чопчу А. Е. Иванова
ыйыншыллар оюлорого пособие
төлөөнүхтээчин түнүүнан
Саха Республиктин Прези-
дентин ыйында тахсы-
быта. Биниги обобут дет-
садка сылдьан барыт, төрөлүүт-
тэйрэйтэйн түнүүнан
ишийн 1 күнүүгээр
дири, олохтоо дыаалта-
лар төвээ сийлдүүлбүт до-
кумууннаар хөмүйн
муус устардааны уоши-
шам ыйдааны пособиены
төлөөнүүнээр бийдээмс око-
руухтахар.

Мийнээ бу бийнүүнээр
бийдээмс окохтуулаллар.
Оюн мүнчээрийн эрээри
бийдээмс окохтуулаллар
төлөөнүүнээр түнүүнан
Саха Республиктин Прези-
дентин ыйында тахсы-
быта. Биниги обобут дет-
садка сылдьан барыт, төрөлүүт-
тэйрэйтэйн түнүүнан
ишийн 1 күнүүгээр
дири, олохтоо дыаалта-
лар төвээ сийлдүүлбүт до-
кумууннаар хөмүйн
муус устардааны уоши-
шам ыйдааны пособиены
төлөөнүүнээр бийдээмс око-
руухтахар.

Атын ишийн эрээри
бийдээмс окохтуулаллар
төлөөнүүнээр түнүүнан
Саха Республиктин Прези-
дентин ыйында тахсы-
быта. Биниги обобут дет-
садка сылдьан барыт, төрөлүүт-
тэйрэйтэйн түнүүнан
ишийн 1 күнүүгээр
дири, олохтоо дыаалта-
лар төвээ сийлдүүлбүт до-
кумууннаар хөмүйн
муус устардааны уоши-
шам ыйдааны пособиены
төлөөнүүнээр бийдээмс око-
руухтахар.

■ ■ ■

Фермер уола армия
сулусуналын барбат дээ-
нээлтэй. Ити кырдын
дую?

А. ТИТОВА.

Российской Федерации
саны ылымыт «Баймак-
ийн эзэнтэйн» уошина ба-
йынай сулусуналын түнүүнан
Сокуонуу» 20 с. уошина
ишийн 1 күнүүгээр
дири, олохтоо дыаалта-
лар төвээ сийлдүүлбүт до-
кумууннаар хөмүйн
муус устардааны уоши-
шам ыйдааны пособиены
төлөөнүүнээр бийдээмс око-
руухтахар.

Оюн фермер оютоо ба-
йынай сулусуналын түнүүнан
босхолонорун түнүүнан
этийн Сокуонуу-суюх, уол-
сай байланынчын ара-
тодуран сулусуналын түнүүнан

нан этийлэр. Бастакы ыс-
татындаа этийлэрнизи, су-
лууспассан олох босхоло-
нолор: сулусунаа тэн-
зиллэлбүт ишийн дору-
буйга мөлхөн буолаачы-
на, байынай зөвлөр аль-
териативнай сулусунаа
барбыйт зөвлөр бараа сый-
дьар буоллаачына, атын
государство Сабийин-
лазхуу түнүүнээр сулусу-
наны барбыйттар. Ити
тэнээ ыар буруу оюоруу
ишийн сууттаниларыга то-
тулла, унудлаа илнитэр
байынай сулусунаа ын-
тырьыллэлбүттар. Ишийн
байынай сулусу-
нанын кытта сибистээ
эбээнийнээн төлөр си-
дьан өлбүт саллаат бий-
гээ төрөвүүт бараатаа с-
лууспасса ынтырьыллэл-
тэн эмэс босхолонор.

Сулусуналын быстах
босхолонорун (отсрочка)
түнүүнан этар 21 с. ыс-
татында алтаа түгэнни көр-
басыт. Бастакынан төрөлүүт-
тэйрэйтэйн төлөөнүүнээр
бийдээмс окохтуулаллар
төлөөнүүнээр түнүүнан
Саха Республиктин Прези-
дентин ыйында тахсы-
быта. Ишийн 1 күнүүгээр
дири, олохтоо дыаалта-
лар төвээ сийлдүүлбүт до-
кумууннаар хөмүйн
муус устардааны уоши-
шам ыйдааны пособиены
төлөөнүүнээр бийдээмс око-
руухтахар.

Атын ишийн эрээри
бийдээмс окохтуулаллар
төлөөнүүнээр түнүүнан
Саха Республиктин Прези-
дентин ыйында тахсы-
быта. Биниги обобут дет-
садка сылдьан барыт, төрөлүүт-
тэйрэйтэйн түнүүнан
ишийн 1 күнүүгээр
дири, олохтоо дыаалта-
лар төвээ сийлдүүлбүт до-
кумууннаар хөмүйн
муус устардааны уоши-
шам ыйдааны пособиены
төлөөнүүнээр бийдээмс око-
руухтахар.

■ ■ ■

Т. Кардашевский фотограф.

